

05.03.2024

Asia/17

§ 144

Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 9.1.2024 § 4 (autovaurio)

HEL 2023-012109 T 03 01 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti hylätä kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikön vahingonkorvauspäätöksestä 9.1.2024 (4 §) tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

vs. kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Silja Hyvärinen

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 26.1.2024, saate
- 2 Oikaisuvaatimus 26.1.2024
- 3 Oikaisuvaatimus 26.1.2024, liite

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös

Kaupunkiympäristön toimialan lakipalvelut-yksikön päällikkö on 9.1.2024 (4 §) päätöksellään hylännyt 14. ja 19.5.2023 Ehrenströmin tiellä tapahtuneisiin ajoneuvovaurioihin liittyvän vahingonkorvausvaatimuksen. Päätös on nähtävillä kokonaisuudessaan päätöshistoriassa.

Esitetyt vaatimukset ja perusteet

Hakija on toistanut oikaisuvaatimuksessaan määrältään 5 848,36 euron vahingonkorvausvaatimuksensa liittyen 14. ja 19.5.2023 Ehrenströmiellä hidasteen ylitse ajamisen yhteydessä tapahtuneisiin bussien vaurioitumiseen. Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan päätöksen liitteenä ja nähtävillä lautakunnan kokouksessa.

Hakija toteaa oikaisuvaatimuksessaan muun ohessa, että vahingot aiheuttanut hidastetöyssy on korkeampi kuin Liikenneviraston Hidasteiden suunnittelu (2017) -ohjeen mukainen 8 cm enimmäiskorkeus. Hakija on mitannut hidastetöyssyn olleen 12 - 13 cm korkea tietasoon nähden. Ehrenströmintie on suosituimpia matkailubussien reittejä, ja hakijan työntekijät ajavat erityisen hitaasti reitillä ylittäen kyseisen hidasteen 10 km/h vauhdilla.

Oikaisuvaatimuksen tutkittavaksi ottaminen

Kuntalain (410/2015) 137 §:n mukaan kunnan viranomaisen päätöseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua. Oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Tässä tapauksessa oikaisuvaatimuksen on tehnyt asianosainen.

Kuntalain 134 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus tehdään toimielimen alaisen viranomaisen päätöksestä asianomaiselle toimielimelle. Kuntalain 138 §:n mukaisesti oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätös on lähetetty hakijalle tiedoksi e-kirjeitse 11.1.2024. Oikaisuvaatimus kaupunkiympäristölautakunnalle on saapunut 29.1.2024 eli säädetyssä määräajassa.

Perustelut

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan vahingonkorvauslain (412/1974) vastuusäännösten kautta. Kaupungin vastuu ei ole tuottamuksesta riippumatonta ns. ankaraa vastuuta, vaan kaupungin vahingonkorvausvastuun syntyminen edellyttää tuottamusta eli huolimattomuutta, virhettä tai laiminlyöntiä. Lisäksi edellytetään syyhteyttä virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä. Vahingonkärsijän mahdollinen oma myötävaikutus voi alentaa tai poistaa muutoin vastuussa olevan korvausvastuun.

Kaupungin vahingonkorvausvelvollisuuden syntymistä arvioidaan lisäksi kunnossapitolain (669/1978) kunnossapidon laatutasoa määrittävien säännösten kautta. Korvausvastuun edellytyksenä on, että kunnossapito on tehty virheellisesti tai huolimattomasti taikka kadun kunnossapi-

toon kuuluvia tehtäviä on laiminlyöty, ja virheellisen menettelyn ja aiheutuneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Vahinkopaikalla Ehrenströmintiellä on korotettu suojatie, joka on merkitty tieliikennelain (729/2018) edellyttämällä tavalla valkoisella ruutu-merkinnällä. Nopeusrajoitus on 30 km/h ja liikennemäärä on noin 2 200 ajoneuvoa vuorokaudessa. Ehrenströmintien käyttötarkoitus on asuntokatu ja se on luokiteltu alimpaan III-hoitoluokkaan. Ehrenströmintie ei ole joukkoliikennereitti.

Oikaisuvaatimuksen mukaan korotukset teillä saisivat olla enintään 8 cm. Liikenneviraston ohje, johon hakija oikaisuvaatimuksessaan on vedonnut, koskee maanteitä ja maanteiden suunnittelua. Ohjeella ei ole sitovaa vaikutusta kuntien katualueilla. Helsingin kaupungin suunniteluohjeisiin kuuluvien, korotetun suojatien tyyppikuvien mukaan korotettujen noppakivirakenteisten suojateiden korkeus voi olla 10 cm. Hidas-ten tyyppipiirustusten mitat ovat nimellismittoja ja koskevat sellaisenaan uusia rakenteita. Kaikille rakenteille sallitaan reaali maailmassa toleranssit, joita ei ole mitoituspiirustuksessa esitetty. InfraRYL 2010 mukaan uuden noppakivirakenteen toleranssi on korkeussuunnassa +/- 2 cm.

Kunnossapidosta saadun selvityksen mukaan Ehrenströmintien korotetussa suojatiessä tai sen ympäristössä ei ole ollut korjaustarvetta ennen vahinkoajankohtia tai niiden jälkeen. Kunnossapidosta vastaava urakoitsija on loiventanut valulla korotuksen reunaa 28.6.2023 hakijalta saadun palautteen johdosta, vaikka korotuksen korkeus sekä jyrkkyys ovat olleet toleranssissa.

Tieliikennelain mukaan ajoneuvon kuljettajan on noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin mm. tien kunto, ajoneuvon kuormitus ja muut olosuhteet edellyttävät. Ammattimaiseen henkilökuljetukseen käytettävien linja-autojen kuljettajilta edellytetään lisäksi erityistä ammattipätevyyttä.

Hakijan vahingonkorvausvaatimuksessa ja oikaisuvaatimuksessa esittämien tietojen perusteella hakijan busseilla ajetaan säännöllisesti Ehrenströmintiellä, ja hakija on ohjeistanut työntekijöitään noudattamaan erityistä varovaisuutta korotetun suojatien yli ajaessaan. Kyseistä katua pitkin liikennöi hakijan bussien lisäksi myös muita matkailubusseja. Kaupungille ei ole esitetty muita vastaavia vahingonkorvausvaatimuksia eikä kaupungille ole tullut palautteita kyseisestä korotetusta suojatiestä muilta kuin hakijalta. Vaatimuksen perusteella myös hakijan busit on pääsääntöisesti kyetty ajamaan kyseisen korotetun suojatien yli vaurioita.

Kaupunki katsoo edellä esitetyin ja muutoin lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksestä ilmenevin perustein, että Ehrenströmintie on ollut korotetun suojatien kohdalla liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa vahinkoaikaan. Kaupunki ei ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan eikä kaupungin toiminnassa ole muutoinkaan ollut huolimattomuutta, laiminlyöntiä tai virhettä. Kaupunki ei näin ollen ole korvausvelvollinen hakijan kahden bussin vaurioitumisesta aiheutuneista kustannuksista.

Lopputulos

Kaupunkiympäristölautakunta viittaa lakipalvelut-yksikön päällikön päätöksessä esitettyyn asiaa koskevaan selvitykseen ja yhtyy lakipalvelut-yksikön päällikön asiassa antamaan päätökseen ja sen perusteluihin. Asiassa ei ole tullut esille mitään sellaista uutta selvitystä, joka antaisi aiheutta päätöksen muuttamiseen. Helsingin kaupunki ei ole vahingonkorvauslain nojalla vastuussa hakijan kahden bussin vaurioista.

Kaupunkiympäristölautakunta katsoo, että lakipalvelut-yksikön päällikön päätöstä ei ole syytä muuttaa.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1 - 4 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §, 86 §

Laki liikenteen palveluista (320/2017) 27 §

Kuntalaki (410/2015) 134 §, 137 §

Toimivalta

Kuntalain 134 §:n mukaan oikaisuvaatimus lautakunnan sekä lautakunnan alaisen viranomaisen päätöksestä tehdään asianomaiselle lautakunnalle.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Inkeri Lehmusoksa, tiimipäällikkö, puhelin: 09 310 22794
inkeri.lehmusoksa(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 26.1.2024, saate
- 2 Oikaisuvaatimus 26.1.2024
- 3 Oikaisuvaatimus 26.1.2024, liite

Oheismateriaali

- 1 Selvitys HEL 2023-012109, Ehrenströmintie
- 2 Vahingonkorvausvaatimus 21.9.2023, liite, kuvat

Muutoksenhaku

Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Otteet

Ote

Oikaisuvaatimuksen tekijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Kunnallisvalitus, oikaisuvaatimuksen johdosta annettu päätös, vahingonkorvaus

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala Hallinto Hallinto- ja lakipalvelut Lakipalvelut Yksikön päällikkö 09.01.2024 § 4

HEL 2023-012109 T 03 01 00

Päätös

Lakipalvelut-yksikön päällikkö päätti hylätä hakijan vahingonkorvausvaatimuksen.

Päätöksen perustelut

Hakijan vaatimus

Hakija on 22.9.2023 esittänyt kaupungille määrältään 5 848,36 euron vahingonkorvausvaatimuksen. Vaatimuksen mukaan hakijan kaksi eri bussia vaurioitui hidastetöyssyyn Ehrenströmintiellä 14.5.2023 ja 19.5.2023.

Sovellettavat normit ja ohjeet

Kunnossapitolaki edellyttää kaupunkia pitämään kadut liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa. Kunnossapidon tason määräytymisessä otetaan huomioon kadun liikenteellinen merkitys, liikenteen määrä, säätila ja sen ennakoitavissa olevat muutokset, vuoro-

kaudenaika sekä eri liikennemuotojen tarpeet sekä terveellisyys, liikenneturvallisuus ja liikenteen esteettömyys.

Kadun kunnossapito käsittää muun muassa katurakenteiden kunnossapidon, kuten rikkoutuneen päällysteen korjaamisen tai uudelleen päällystämisen.

Kunnossapitolain mukaan kunta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten kadun ja yleisten alueiden kunnossapito talvella, muu kunnossapito sekä puhtaanapito on laissa asetetut velvollisuudet ja paikalliset olot huomioon ottaen hoidettava. Määräykset voivat koskea mm. suoritusaikaa sekä katujen ja yleisten alueiden jaottelua tavoitetason mukaan eri kunnossa- ja puhtaanapitoluokkiin.

Helsingissä kadut ja kevyen liikenteen väylät jaetaan kolmeen hoitoluokkaan katuluokituksen sekä väylän vilkkauden mukaan. Pääkadun ja erittäin vilkkaan liikenteen väylän (I-luokan kadun) päällysteessä voi olla yksittäisiä viivahalkeamia ja urasyvyys saa olla vähäinen. Kokoojakadun ja vilkasliikenteisen kevyen liikenteen väylän (II-luokan kadun) päällysteessä voi olla lieviä vaurioita ja se voi olla kulunut, mutta urasyvyys ei saa olla huomattava. Tonttikadun ja vähäliikenteisen kevyen liikenteen väylän (III-luokan kadun) päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Ehrenströmintie kuuluu III-luokan kunnossapidettäviin väyliin. Vahinkopaikalla on korotettu nupukivinen suojatie.

Tieliikennelain mukaan varoitusmerkillä voidaan varoittaa töyssystä, korotetusta suojatiestä tai muusta vastaavasta rakenteesta. Tien poikisuuntaisilla merkinnöillä voidaan osoittaa suojatie tai tienkohta, jossa tulee noudattaa erityistä tarkkaavaisuutta ja kiinnittää huomiota ajonepeuteen. Töyssy merkitään valkoisella ruutumerkinnällä. Merkintää käytetään myös korotetun suojatien tai muun vastaavan rakenteen yhteydessä. Tiellä, jolla nopeusrajoitus on enintään 30 kilometriä tunnissa, voi olla töyssyjä, korotettuja suojateita tai muita vastaavia rakenteita, joista ei liikennemerkillä erikseen varoiteta, tai muita nopeutta alentavia rakenteita, joita ei liikenteen ohjauslaitteella tai muulla vastaavalla tavalla erikseen osoiteta.

Vahingonkorvausvastuun edellytykset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta.

Kadun kunnossa- ja puhtaanapitoon liittyvä vahingonkorvausvastuu perustuu lähtökohtaisesti tuottamukselle eli kadun kunnossapitovelvollisen on vahingonkorvausvastuun syntymiseksi täytynyt syyllistyä laimin-

lyötiin, huolimattomuuteen tai virheelliseen menettelyyn. Lisäksi edellytetään, että toiminnan tai laiminlyönnin ja syntyneen vahingon välillä on syy-yhteys.

Kadun kunnossapitovelvollinen vapautuu vahingonkorvausvastuustaan osoittamalla, että kunnossapito on hoidettu asianmukaisesti tai että valinneet olosuhteet ovat tehneet kunnossapitotyöt hyödyttömiksi tai että kunnossapidosta huolehtiminen olisi vahinkohetken olosuhteissa ollut ylivoimaista.

Jos vahingon kärsineen puolelta on myötävaikutettu vahinkoon tai jos muu vahingon aiheuttaneeseen tekoon kuulumaton seikka on myös ollut vahingon syynä, voidaan vahingonkorvausta kohtuuden mukaan sovitella tai evätä kokonaan.

Asiassa saadut tiedot ja selvitykset

Vahinkopaikasta on pyydetty selvitys alueen kunnossapidosta vastaavalta. Saadun selvityksen mukaan Ehrenströmintie ei ole bussiliikenne-reitti. Kunnossapitäjä on tarkkaillut vahinkopaikan kunnossapitoa 4 kertaa 14.4.-19.5.2023 välisenä aikana ennen vahinkoa. Edellisen kerran ennen vahinkoa paikalla on käyty 2.5.2023, jolloin korjaustarvetta ei vahinkopaikalla ole havaittu. Töyssyn läheisyydessä ei ole ollut kuoppia eikä asfalttivaurioita. Kunnossapidosta vastaava urakoitsija on loiventanut valulla töyssyn reunaa 28.6.2023. Loivennuksella on parannettu korotettua suojatietä, vaikkakaan loivennustarvetta nupukivien korkeuden toleranssien suhteen ei ole ollut.

Kaupungin palautejärjestelmään ei ole saapunut yhtään palautetta vahinkopaikan korotetusta suojatiestä. Kaupungille ei ole saapunut muita vahingonkorvausvaatimuksia vahinkopaikasta kuin hakijan vaatimus. Hakija on käynyt töyssystä liikennesuunnittelun kanssa sähköpostikeskustelua, jonka hakija on toimittanut vaatimuksensa liitteenä.

Ehrenströmintiellä korotettu suojatie on merkitty tien poikkisuuntaisella valkoisella ruutumerkinnällä ja paikalla on 30 km/h aluenopeusrajoitus. Liikennemäärä vahinkopaikalla on noin 2200 ajoneuvoa vuorokaudessa.

Olosuhteiden huomioonottaminen ja muut asiaan vaikuttavat tekijät

Vaikka päällystevauriot olisivatkin joskus hankalia havaita, ajoneuvojen kuljettajia sitovat silti tieliikennelain säännökset. Ajoneuvon kuljettajan on tieliikennelain mukaan noudatettava olosuhteiden edellyttämää huolellisuutta ja varovaisuutta vaaran ja vahingon välttämiseksi. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää huomioon ottaen muun ohella tien kunto, sää, keli, näkyvyys, ajoneu-

05.03.2024

von kuormitus ja kuorman laatu sekä muut olosuhteet. Ajoneuvo on kyttävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Ajoneuvo on voitava pysäyttää edessä olevan tien näkyvällä osalla ja kaikissa ennakoitavissa tilanteissa.

Ajoneuvolla suojatien kohdalla tulee noudattaa erityistä tarkkaavaisuutta ja kiinnittää huomiota ajonopeuteen. Korotettu suojatie parantaa jalankulkijoiden turvallisuutta, koska se pakottaa ajoneuvon kuljettajan hidastamaan ajonopeutta. Ajoneuvon kuljettajalla on paremmat mahdollisuudet havaita suojatielle pyrkivä jalankulkija ja väistäminen on todennäköisempää. Mahdollisen onnettomuuden sattuessa törmäysnopeus on pieni, jolloin seuraukset jalankulkijalle jäivät todennäköisesti lieviksi.

Yhteenveto ja johtopäätökset

Pelkkä vahinkotapahtuma ei yksinään aiheuta kaupungille korvausvastuuta. Kaupungin vahingonkorvausvastuu konkretisoituu vain, mikäli kaupunki on laiminlyönyt velvollisuuttaan pitää katu liikenteen tarpeiden edellyttämässä tyydyttävässä kunnossa.

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta ei säätele tyhjentävästi kunnossa- ja puhtaanapidon tapoja tai laatuvaatimuksia. Katupäällysteiden laatuvaatimuksista mittayksiköissä (cm) ei ole olemassa kaupunkia sitovaa lakia tai normia. Kadunpitäjänä kunta määrittelee yleisen katujen kunnossapidon palvelutason ja siihen liittyvät laatuvaatimukset. Kaupunki on antanut sanalliset määreet laatuvaatimusten tulkinnalle hoitoluokitusten kuvauksissa. Vahinkopaikan, joka kuuluu hoitoluokkaan III eli tonttikatuihin, päällysteessä sallitaan vaurioita kohtuullisin määrin, mutta ne eivät saa aiheuttaa vaaratilanteita.

Vahingonkorvausvastuuta voidaan rajoittaa tai se voidaan evätä, jos vahingonkärsijä on itse myötävaikuttanut vahinkoon. Ajoneuvon nopeus on sovitettava sellaiseksi kuin liikenneturvallisuus edellyttää, ja ajoneuvo on kyttävä hallitsemaan kaikissa liikennetilanteissa. Korotettu suojatie sijaitsee kadulla, jossa on alhaiset nopeusrajoitukset.

Vahinkopaikan korotettu suojatie on merkitty asianmukaisesti, ja vaikka töyssy on myöhemmin loivennettu, ei siinä ole silloinkaan todettu rakenteellista vikaa tai korjaustarvetta. Korotetun suojatien tarkoitus on parantaa jalankulkijoiden turvallisuutta, koska se pakottaa ajoneuvon kuljettajan hidastamaan ajonopeuttaan. Edellä esitetyn perusteella kaupunki katsoo, ettei se ole laiminlyönyt kunnossapitolain mukaisia velvollisuuksiaan, eikä näin ollen ole asiassa korvausvelvollinen.

Sovelletut säännökset

Vahingonkorvauslaki (412/1974) 2 luku 1 §, 6 luku 1 §

Laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (669/1978) 1 - 4 §, 14 §

Tieliikennelaki (729/2018) 3 §, 5 §, 86 §, liite 3 taulukko 1 varoitusmerkit, liite 3.3 C32 nopeusrajoitus, liite 4.2 L5 töyssy

Toimivalta

Kaupunkiympäristön toimialajohtajan 22.12.2023 tekemän päätöksen § 51 mukaan lakipalvelut-yksikön päällikkö päättää toimialaa koskevasta vahingonkorvauksesta silloin, kun vahingonkorvausvaatimuksen määrä on enintään 15 000 euroa.

Lisätiedot

Marjo Laine, valmistelija, puhelin: 09 310 38506
k ymp.korvausasiat(a)hel.fi